

Praca 1 (J. Kobus, J. Sierociuk, oprac. B. Osowski)

Podać:

- miejscowość, gminę, powiat
- imię i nazwisko, rok i miejsce urodzenia, zajęcie osoby nagrywanej,
- jak długo informator mieszka w danej wsi?
- datę nagrania i kto nagrał.

1. Jak się nazywa teren poza zabudowaniami, na którym rosną zboża?
2. Prace w polu to prace (podać przymiotnik).
3. To, co wywozi się z obory lub z chlewa na pole.
4. Co się robi z obornikiem po wywiezieniu go na pole?
5. Inaczej na gnój z obory.
6. Jak się mówi na miejsce, w którym składa się gnój poza oborą?
7. Co to jest *gnojownik*?
8. Gnój spod krów, to gnój ... (jaki?). Jak się mówi na gnój spod kur?
9. Narzędzie, którym wyrzuca się gnój z obory / z chlewa.
10. Część widel, którą trzyma się w ręku. Metalowa część widel.
11. Długie, ostro zakończone metalowe części widel.
12. Jak nazywa się czynność łączenia metalowej części widel z trzonkiem?
13. Żeby widły nie spadły z trzonka należy mocno je ... (osadzić, nasadzić, ?)
14. Jak się nazywa narzędzie (o dwu zębach) do ściągania gnoju z wozu?
15. Czy gnój / obornik wozi się na takim samym wozie co siano?
16. Boczne deski wozu, którym wozi się gnój / obornik.
17. Jak się mówi na stos obornika wywiezionego na pole?
18. Jak się mówi na miejsce pozostałe po przyźmie gnoju?
19. Małe "porcje" gnoju / obornika zrzucone z wozu na polu.
20. Co się robi z gnojem / obornikiem wywiezionym na pole przed oraniem?
21. Czy obornik / gnój na polu to *rozrzuca się* czy *roztrząsa*?
22. Jak są zbudowane widły (dokładny opis)?
23. Drewniana część, rękojeść widel.
24. Jak się mówi na ostre zakończenia metalowych części widel?
25. Jak się określa łączenie drewnianej i metalowej części widel?
26. Maszyna do rozrzucania / roztrząsania obornika na polu.
27. Co należy zrobić na polu po rozrzuceniu obornika?
28. Jak się mówi na płynny nawóz naturalny?
29. W jaki sposób nawozi się pole *gnojówką/gnojówką/kalużywą*?
30. To, w czym gromadzi się *gnojówkę/gnojówkę/kalużywę*.
31. Jakie są różne sposoby orki?
32. To, czym się orze.
33. Jakie znane są rodzaje / typy pługów?
34. Z jakich części składa się pług?
35. Brązowy nalot robiący się na pługu (lub na innych metalowych przedmiotach) gdy nie są odpowiednio zakonserwowane / zabezpieczone.
36. Pług, na którym jest już 'rdza' to pług ... (jaki?)
37. Płytki orki (po zbiorze zboża).
38. Pasek ziemi w czasie orania odkładany przez jeden pług.
39. Wgłębienie (rodzaj rowka) pozostające za pługiem podczas orania.
40. Pasek ziemi nie zaorany (ominięty) przez niewagę .
41. Końcowy odcinek pola, na którym zawraca się podczas orki.
42. Pas nieurodzajnej ziemi na polu .
43. Co to jest: *żdżar*?
44. Rowek w poprzek skib odprowadzający wodę.
45. Inaczej na: długi i wąski kawałek pola.

Praca 1 (J. Kobus, J. Sierociuk, oprac. B. Osowski)

46. Co to jest *zagon*?
47. Wąski pasek ziemi oddzielający pola dwu sąsiadów.
48. Jak nazywa się pole po zaoraniu.
49. Jak się nazywa sposób orki, kiedy zaczyna się orać od środka?
50. Jak nazywa się sposób orki, kiedy zaczyna się orać od brzegów?
51. Czym charakteryzuje się orka *na skład*?
52. Byle jaka, niedokładna orka. Orać byle jak, niedokładnie.
53. Jak inaczej mówi się na pług, który odkłada tylko jedną skibę?
54. Pług, który odkłada dwie skiby lub więcej skib.
55. Część pługa, która odkłada ziemię.
56. Części pługa, które trzyma się rękami.
57. Czym się oczyszczało pług z ziemi podczas orania? Jak na to mówiono?
58. Ten, kto orze.
59. Czy orano tylko jednym koniem?
60. Jeżeli orano parą koni, to jak mówiona na konia idącego z lewej strony?
61. Jak mówiono na konia idącego z prawej strony?
62. Co mówiono, kiedy chciano, żeby koń poszedł (bardziej) w lewo?
63. Co mówiono, kiedy chciano, żeby koń poszedł (bardziej) w prawo?
64. Co mówiono, kiedy chciano, żeby koń szedł wolniej?
65. Co mówiono, kiedy chciano, żeby koń zatrzymał się?
66. To, co służyło do poganiania konia.
67. Z jakich części składa się bat?
68. Pasek skóry, z której zrobiony był bat (rzemień).
69. Co to jest *rzemień*?
70. Pasek z rzemienia to *pasek* ... (jaki?) (rzemionny, rzemienny)
71. Bryły ziemi na zaoranim polu.
72. Pierwsze oranie (po zbiorze zbóż), przed orką głęboką.
73. Narzędzie do rozdrabniania brył na zaoranim polu.
74. Jakie są typy (rodzaje) bron? Czy *brony* i *bronki* to to samo?
75. Jak się nazywa czynność "ciągnięcia" bron po polu?
76. Jakie są różne sposoby (rodzaje) bronowania? – opis i nazwy;
77. Co to znaczy *włóczyć*?
78. Jak się nazywa maszyna mająca sprężyny, służąca do spulchniania gleby?
79. Jak się nazywa czynność wykonywaną taką maszyną (czyli sprężynówką)?
80. Na czym polega kultywowanie gleby/ziemi?
81. Narzędzie służące do obsypywania ziemniaków na wiosną (przy zwalczaniu chwastów).
82. Jak nazywa się czynność obsypywania radłem ziemniaków na wiosną? Ziemniaki trzeba ... (co zrobić?)
83. Z jakich części składa się radło (proszę dokładnie opisać)?
84. Czym się różni *radło* od *pługa*?
85. Budowa stodoły – dokładny opis.
86. Jak się mówi na drzwi stodoły?
87. Najwyższa część w stodole, tuż pod dachem, na którą wkładało się wymłócone snopki?
88. Część stodoły, gdzie można wjechać wozem, na której się młóciło?
89. Część stodoły, gdzie składa się snopy zboża.
90. Przegroda między częścią stodoły, gdzie można wjechać wozem a miejscem, gdzie składa się zboże.
91. Co to jest: *zapole*? Co to jest *bląg*?
92. Co to są: *wrota*? Co to są: *wierzeje*?

Czy wyraża Pan/Pani/ mama/ tata/babcia/dziadek/ciocia/wujek itd. zgodę na wykorzystanie materiałów (nagrania, zdjęć) do celów popularnych i naukowych?